

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СТАТИСТИКА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсової роботи
для студентів напрямів підготовки
6.030505 „Управління персоналом і економіка праці”,
6.030508 „Фінанси і кредит ”
усіх форм навчання

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри
управління персоналом та економіки праці
Протокол №1
від 20 серпня 2012 р.

Статистика. Методичні вказівки до виконання курсової роботи для студентів напрямів підготовки 6.030505 „Управління персоналом і економіка праці”, 6.030508 „Фінанси і кредит ” усіх форм навчання / Укл.: Кичко І.І., Черниченко О.І. – Чернігів: ЧДТУ, 2012. – 28 с.

Укладачі: Кичко Ірина Іванівна, кандидат економічних наук, доцент
Черниченко Олександр Іванович, старший викладач

Відповідальний за випуск: Кичко Ірина Іванівна, завідувач кафедри
управління персоналом та економіки праці,
кандидат економічних наук, доцент

Рецензент: Бондар Василь Васильович, кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри соціальної економіки Чернігівського
державного технологічного університету

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Мета і завдання курсової роботи.....	4
2. Тематика курсових робіт	6
3. Структура курсової роботи, основні етапи її виконання.....	6
4. Вимоги до оформлення курсової роботи.....	9
4.1 Оформлення таблиць.....	10
4.2 Оформлення формул.....	11
4.3 Оформлення ілюстрацій.....	12
4.4 Оформлення додатків.....	13
4.5 Оформлення посилань у тексті.....	13
5. Критерії оцінки курсової роботи.....	13
6. Організація захисту курсової роботи.....	16
Рекомендована література.....	17
Додатки	
Додаток А - Орієнтовна тематика курсових робіт.....	19
Додаток Б - Зразок титульного листа курсової роботи.....	20
Додаток В - Зразок плану курсової роботи.....	21
Додаток Г - Зразок оформлення бібліографічного опису у списку джерел.....	22
Додаток Д - Зразок оформлення таблиці.....	26
Додаток Е - Зразок оформлення рисунку	27
Додаток Ж- Зразок бланку відгуку на курсову роботу.....	28

ВСТУП

В умовах сучасної економіки та управління нею важливе значення має формування знань щодо методів збирання, оброблення та аналізу інформації про соціально-економічні явища і процеси, засвоєння принципів організації статистичних спостережень, методик розрахунків показників статистичного аналізу соціально-економічних явищ і процесів.

Придбання таких знань і відповідних навичок є основним завданням вивчення статистики. Дисципліна «Статистика» тісно поєднана з економічними та математичними дисциплінами, що вивчаються студентами.

Кожний спеціаліст, зайнятий в управлінні повинен не тільки володіти теоретичною основами статистики, але і здійснювати необхідний статистичний аналіз соціально-економічної інформації, узагальнювати отриманні данні у формі таблиць і графіків, на підставі узагальнення зробленого аналізу вносити пропозиції з поліпшення роботи певних галузей або підприємств.

1 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота – важливий етап навчального процесу та науково-дослідної роботи студента, її виконання сприяє поглибленому ознайомленню з державними законодавчими актами і програмними документами, науковими працями вітчизняних та закордонних вчених, статистичними та звітними матеріалами щодо проблеми дослідження. При цьому студенти набувають навичок самостійного пошуку необхідних інформаційних джерел та матеріалів, їх аналізу та узагальнення, писемного викладання теоретичних і практичних питань по одній з економічних проблем.

Метою курсової роботи є перевірка засвоєння та застосування студентами знань, які необхідні їм як майбутнім фахівцям з управління персоналом та економіки праці. Використовуючи знання із загальнотеоретичних і спеціальних дисциплін, а також підібрані фактичні матеріали з економіки конкретної галузі,

регіону або підприємства студент повинен самостійно дослідити одну з актуальних тем курсу дисципліни "Статистика".

Курсова робота є самостійним дослідженням по одній з статистичних проблем, яка відображає професійну підготовленість спеціаліста, рівень його мислення, уміння аналізувати та висувати пропозиції по підвищенню ефективності діяльності галузі, регіону або підприємства.

Основними завданнями курсової роботи є:

- поглиблення навичок самостійного опрацювання літературних та інших інформаційних джерел, звітної та статистичної інформації;
- оволодіння методикою дослідження, узагальнення та логічного викладення матеріалу;
- уміння формулювати узагальнення, висновки при дослідженні економічної проблеми по конкретній темі;
- самостійно виконувати статистичні розрахунки;
- розробляти пропозиції щодо удосконалення діяльності галузей, регіонів або підприємств.

Загальні вимоги до курсової роботи :

- цілеспрямованість, відповідність меті;
- чітка логічність та послідовність побудови роботи і викладу матеріалу;
- глибина дослідження та повнота викладення питань;
- переконливість аргументації викладених думок;
- точність формулювань, конкретність викладу матеріалу;
- обґрунтованість висновків і рекомендацій;
- грамотне технічне оформлення роботи.

2 ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

Тема курсової роботи вибирається студентом самостійно із рекомендованого списку, розробленого і затвердженого на кафедрі. Орієнтовна тематика курсових робіт наведена в додатку А.

За узгодженням із науковим керівником студент може запропонувати іншу тему дослідження, обґрунтувавши доцільність цього вибору, наприклад, наявністю фактичного матеріалу за місцем роботи.

При виборі теми курсової роботи необхідно враховувати її актуальність, ступінь розробки в науковій літературі, наявність публікацій в науково-методичній та періодичній літературі, практичну значимість, зацікавленість студента в розробці даного напрямку.

3 СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ, ОСНОВНІ ЕТАПИ ЇЇ ВИКОНАННЯ

Процес виконання курсової роботи включає наступні етапи:

- вибір теми;
- підбір та опрацювання літератури;
- складання плану роботи;
- збір фактичного матеріалу;
- написання тексту роботи;
- підготовка і захист курсової роботи.

Зміст курсової роботи відображається в плані. План курсової роботи складається студентом самостійно і погоджується з науковим керівником. До плану роботи можуть бути внесені зміни та доповнення в процесі дослідження, які узгоджені з керівником.

Структура курсової роботи повинна бути такою:

- титульний лист (додаток Б);

- зміст (додаток В);
- вступ;
- основна частина роботи, яка поділяється на розділи і параграфи;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Робота повинна складатися з 3-х розділів, по 3 параграфи в розділі. Загальний обсяг курсової роботи 35 – 40 сторінок. До загального обсягу курсової роботи не входять додатки, список використаних джерел.

Вступ. У вступі слід обґрунтувати актуальність обраної теми, її теоретичне та практичне значення, сформулювати мету та основні завдання дослідження, визначити методи дослідження, які використовуються при написанні роботи, надати перелік авторів, роботи яких склали основу для підготовки матеріалів дослідження. Бажано у вступі вказати наукову новизну курсової роботи та практичне значення дослідження.

Обсяг вступу повинен складати 2 сторінки.

Розділ 1. У першому розділі розглядаються теоретичні питання з обраної теми, проводиться аналіз науково-методичної літератури, аналізуються різні погляди вчених і спеціалістів, ступінь розробки теми курсової роботи та обґрунтовується своя точка зору на вирішення проблем дослідження, а також обов'язково систематизуються статистичні та економічні показники, за допомогою яких буде здійснюватись статистичний аналіз даних у другому розділі роботи.

Обов'язковим є посилання на використану літературу, цитати, ідеї, іншу інформацію, яка використана в роботі. Обсяг розділу 15-18 сторінок.

Розділ 2. Другий розділ курсової роботи носить аналітичний характер. У цьому розділі на основі аналізу емпіричних та звітних даних фінансової діяльності реального сектору економіки потрібно зробити необхідні висновки, висвітлити досягнуті результати, зазначити існуючі недоліки, а також висловити пропозиції щодо можливостей подальшого покращення діяльності

об'єкта дослідження. В ході написання роботи необхідно ілюструвати фактичний матеріал, що використовується, таблицями, схемами, графіками. Обов'язково в тексті давати пояснення до даних та показників, приведених в ілюстративному матеріалі.

Студент повинен показати вміння сприймати системний характер предмету свого дослідження. При написанні другого розділу курсової роботи повинні даватися посилання на останні видання й публікації.

Обсяг розділу 15-20 сторінок.

Розділ 3. В третьому розділі обов'язково на базі проведених розрахунків повинні бути сформульовані конкретні пропозиції і рекомендації щодо вдосконалення діяльності об'єкту дослідження по обраній темі.

Висновки. У висновку в короткій формі приводяться найбільш важливі теоретичні та практичні результати проведеного дослідження, зокрема формулювання і аналіз проблеми, рекомендації щодо наукового та практичного використання отриманих результатів для підвищення ефективності діяльності об'єкту дослідження. Висновки включають чітко сформульовані і обґрунтовані пропозиції щодо вирішення проблем по темі курсової роботи, які студент буде захищати як результат виконаної ним роботи.

Обсяг висновків – 3-4 сторінки.

Список використаної літератури. До списку використаних джерел вносяться всі використані при написанні роботи джерела інформації: законодавчі та нормативні акти, підручники, навчальні посібники, періодичні видання. Джерела інформації подаються в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Список використаних джерел свідчить про ступінь обізнаності студента з теми роботи. До списку не включаються ті джерела, на які немає посилань у тексті і які фактично не були використані студентом. В роботі повинно бути використано не менше 20 джерел літератури.

Кожне джерело нумерується і записується із абзацу. Приклад оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел приведено в додатку Г.

Додатки. До додатків може бути віднесений допоміжний матеріал, який був використаний в роботі але не відображений в тексті (розрахункові таблиці, зразки документів, графіки, схеми, інформативні та ілюстративні матеріали, які займають повну сторінку тощо). Додатки слід позначати великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, на які робляться посилання по тексту курсової роботи.

Результатом виконання обраної структури курсової роботи є написання першого варіанту роботи, який подається студентом для ознайомлення своєму науковому керівнику.

4 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсову роботу виконують за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (297х210 мм), застосовується 14 розмір шрифту з інтервалом 1,5 із кількістю абзаців на сторінці не більше 4-5. Перед текстом курсової роботи розміщують титульний лист (додаток А) та рецензію (додаток Ж), підписану науковим керівником.

Необхідно додержуватися таких розмірів полів: зліва - 25 мм для підшивки і зауважень, справа - 15 мм, знизу і зверху - 20 мм.

Текст складається із розділів, підрозділів. Заголовки розділів друкують великими літерами по центру (Наприклад, „ВСТУП”).

Наприклад:

РОЗДІЛ 1

МЕТА, ЗАВДАННЯ І ПРЕДМЕТ СТАТИСТИКИ ПРАЦІ

Заголовки підрозділів друкують маленькими буквами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку наприкінці заголовка не ставлять.

Наприклад:

1.1 Соціально-економічне значення статистики праці

Кожний розділ починається з нової сторінки. Текст підрозділів пишеться в межах одного розділу без розриву.

Відстань між заголовком розділу і підрозділу 1 інтервал, між заголовком підрозділу і текстом курсової роботи 1 інтервал.

Сторінки нумеруються арабськими цифрами. На титульному листі номер не ставиться, на наступних сторінках - у правому верхньому кутку без крапки (наскрізна нумерація з додатками).

На протязі всього тексту повинна бути одноманітність термінів, позначень, умовних скорочень та символів. Терміни повинні відповідати діючим стандартам.

В змісті (додаток В) вказують номери сторінок, з яких починаються розділи, підрозділи.

Всі наведені цитати, цифрові дані та іншу інформацію, запозичену з літературних джерел, необхідно чітко виділяти із посиланням на джерело (порядковий номер за списком використаних джерел), з зазначенням сторінки у квадратних дужках. Наприклад: [15,с.57]; [15,с.123].

При наявності у тексті переліку складових частин, фактів і таке інше, їх слід нумерувати порядковою нумерацією арабськими цифрами із дужкою, наприклад: 1), 2), і друкувати малими літерами із абзацного відступу.

4.1 ОФОРМЛЕННЯ ТАБЛИЦЬ

Таблицю слід розміщувати одразу після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті: "див. табл. 2.1". Кожна таблиця повинна мати назву, яку потрібно писати строчними літерами (крім першої прописної) по середині сторінки і розміщувати над таблицею.

Таблиці нумеруються послідовно арабськими цифрами в межах кожного розділу (номер таблиці включає номер розділу і порядковий номер таблиці).

При переносі частини таблиці на наступний аркуш пишуть: "Продовження табл. 2.1" (додаток Д).

Заголовки граф таблиць починають з прописних літер, а підзаголовки - із строчних, якщо вони складають одне речення із заголовком. Для скорочення тексту заголовків і підрозділів граф окремі поняття допускається замінити літерними позначеннями, якщо вони пояснені в тексті, або приведені на малюнках.

Якщо цифрові дані в графах таблиці виражені в різних одиницях виміру, то їх указують в заголовках кожної графи. Якщо всі показники розміщені в таблиці, виражені в одній і тій же одиниці виміру, скорочене визначення одиниці виміру розміщують над таблицею в заголовку.

Графу "Номер п/п" в таблицю включати не слід, за винятком випадків, коли на ці номери є посилання.

Якщо текст, що повторюється в графі таблиці складає одне слово, то замість нього ставлять лапки, якщо із двох і більше слів то при першому повторі пишуть "те ж", а потім ставлять лапки. Ставити лапки замість цифр, знаків, математичних символів, які повторюються, не допускається. Якщо цифрові, або інші дані в таблиці не приводяться, замість них ставлять прочерк.

Цифри в графах таблиці потрібно розміщувати так, щоб числа у всіх графах були точно один над другим. Числові значення величин в одній графі повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Дрібні числа проводяться в вигляді десяткових дробів.

4.2 ОФОРМЛЕННЯ ФОРМУЛ

Формули та рівняння розміщуються безпосередньо за текстом, в якому вони згадуються по середині строчки. До і після кожної формули чи рівняння залишається одна вільна строчка.

Наведені в курсовій роботі формули нумерують (при наявності на них посилань (наприклад: "див. формулу 1.1")) подвійною нумерацією арабськими цифрами в межах кожного розділу. Нумери вказують з правої сторони аркуша

на рівні формули в круглих дужках, наприклад (1.1) - перша глава, перша формула. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід наводити під формулою у тій самій послідовності, в якій вони дані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перед поясненням першого символу пишуть з абзацу слово "де" без двокрапки.

Наприклад:

$$CB = \frac{(MB-ЗФР)}{ЗФР} \quad (1.1)$$

де СВ - середня вартість залучених фінансових ресурсів;

МВ - майбутня вартість залучених фінансових ресурсів;

ЗФР - обсяг залучених фінансових ресурсів.

4.3 ОФОРМЛЕННЯ ІЛЮСТРАЦІЙ

Ілюстрації (малюнки, графіки, схеми, діаграми) позначають словом "рис." (рисунок). Ілюстрації необхідно розмішувати в роботі безпосередньо після тексту, де вони відзначаються вперше або, якщо не дозволяють їх розміри, на наступній сторінці.

При необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (підрисунковий текст). Ілюстрації повинні мати назву, яку розташовують під ілюстрацією після пояснювальних даних разом з номером ілюстрації (див. додаток Е). Нумерація ілюстрацій проводиться арабськими цифрами в межах розділу, наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу).

4.4 ОФОРМЛЕННЯ ДОДАТКІВ

Кожний додаток починається з нового аркуша і повинен мати заголовок, який відображає зміст додатку. Додатки мають наскрізну одинарну нумерацію (в межах усієї роботи) великими літерами української абетки, наприклад: "ДОДАТОК А". На додатки у тексті обов'язково слід робити посилання.

4.5. ОФОРМЛЕННЯ ПОСИЛАНЬ У ТЕКСТІ

Посилання в тексті роботи на літературні джерела необхідно позначати в кінці речення порядковим номером за переліком посилань. При посиланні на рисунки, таблиці, формули, рівняння, вказують їх порядковий номер, наприклад: на рисинку 2.1; дивись рисунок 2.1; у таблиці 2.1; за формулою (2.1); у формулі (2.1)

5 КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота подається на кафедру для перевірки науковим керівником не пізніше ніж за місяць до екзаменаційної сесії. Курсова робота, яка відповідає викладеним у даних методичних рекомендаціях вимогам, оцінюється для студентів денної форми навчання за стобальною шкалою з врахуванням наступних критеріїв:

Таблиця 5.1 - Критерії оцінки курсової роботи

Критерії	Бали
Оцінка структури (плану) роботи, наскільки план дозволяє розкрити тему	40 балів
Оцінка теоретичного рівня роботи	
Повнота розкриття основних питань теми	
Наявність прикладів, розрахунків, аналізу, порівнянь	
Характеристика аналітичного рівня роботи	
Ілюстративність роботи: наявність таблиць, рисунків	
Відповідність вступу та висновків вимогам, які викладено в методичних вказівках по написанню курсової роботи	
Оцінка повноти та правильності складання списку використаних джерел	
Відповідність оформлення роботи вимогам стандартів та правил	
Виконання календарного плану написання роботи	
Оцінка доповіді студента при захисті роботи	60 балів
Оцінка відповіді студента на додаткові запитання	
Всього	100

Співвідношення 100-бальної шкали оцінювання написання та захисту курсової роботи зі шкалою ECST та 5-бальною шкалою оцінки наведено нижче.

Таблиця 5.2 - Шкала оцінювання успішності студентів

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою навчального закладу, балів	Оцінка за шкалою ECTS
5 – „Відмінно”	100-90	A
4 – „добре”	89-82	B
4 – „добре”	81-75	C
3 – „задовільно”	74-67	D
3 – „задовільно”	66-60	E
2 – „незадовільно”	59-35	FX
2 – „незадовільно”	До 34	F

Для студентів заочної форми навчання курсова робота, залежно від її якості, оцінюється на "відмінно", "добре", "задовільно". Ці оцінки є попередніми. Остаточна оцінка виставляється комісією за результатами захисту роботи.

Робота може бути оцінена на "**відмінно**" в тому разі, якщо в ній розкрита сутність проблеми дослідження, її актуальність, приведений огляд монографічної і періодичної літератури, статистичні матеріали. Робота містить аналіз проблеми, розрахунки та обґрунтування рішень щодо вдосконалення методів вирішення проблеми, заявленої в рамках обраної теми. Виконані вимоги щодо оформлення роботи.

Оцінка "**добре**" виставляється у тому разі, якщо в роботі недостатньо обґрунтовані пропозиції автора щодо вдосконалення ефективності діяльності об'єкту дослідження, інші вимоги, які були перелічені в попередньому пункті виконані.

Оцінка "**задовільно**" виставляється у тому разі, якщо робота поверхово висвітлює зміст теми дослідження, не містить обґрунтованих рекомендацій по вирішенню певних економічних проблем. Мають місце помилки в оформленні роботи.

Робота оцінюється на **"незадовільно"** та повертається на доопрацювання, якщо автор не розкрив зміст теми, не залучив практичний матеріал до аналізу проблеми дослідження та допустив помилки при викладенні змісту питань та оформленні роботи.

6 ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Заключним етапом є захист курсової роботи. Він проводиться у строки, визначені деканатом. Курсові роботи захищають перед комісією, призначеною кафедрою. Студент по результатам дослідження готує необхідні роздаткові матеріали для членів комісії та, при доцільності цього, презентацію в програмі PowerPoint. Студенту надається слово для викладання змісту дослідження (до 10 хвилин).

Під час захисту курсової роботи студент має виявити глибокі знання з вивчених розділів курсу, вміти розкрити зміст розглянутих у курсовій роботі положень і відповісти на поставлені членами комісії запитання. За результатами захисту комісія може уточнити попередню оцінку курсової роботи, що її запропонував рецензент.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. *Андриенко В.Е.* Статистические индексы в экономических исследованиях / В.Е. Андриенко. — К. : Наук, думка, 1983.— 232 с.
2. *Афанасьев В.М.* Анализ временных рядов и прогнозирование / В.М. Афанасьев, М.М. Юзбашев. — М. : ЮНИТИ — ДАНА, 2001. — 192 с.
3. *Венецкий И.Г.* Вариационные ряды и их характеристики / И.Г. Венецкий. — М. : Статистика, 1970. — 159 с.
4. *Герчук ЯЛ.* Графические методы в статистике /Я.П. Гер-чук. — М. : Статистика, 1968. — 212 с.
5. *Джини К.* Средние величины / К. Джини. — М. : Статистика, 1970. — 447 с.
6. *Елисеева И.И.* Общая теория статистики : учебник / И.И. Елисеева, М.М. Юзбашев ; под ред. чл.-корр. РАН И.И. Елисеевой. — М. : Финансы и статистика, 1995. — 368 с.
7. *Єріна А.М.* Теорія статистики : практикум / А.М. Єріна, З.О. Пальян. — К. : Т-во "Знання", КОО, 2005. — 255 с.
8. *Загальна теорія статистики : підручник / З.О. Насінник ; ред. Є.І. Ткач.* — Т. : Лідер, 2004. — 386 с.
9. *Кулинич О.І.* Теорія статистики : підручник / О.І. Кулинич, Р.О. Кулинич. — 3-тє вид., переробл. і доповн. — К. : Знання, 2006. — 294 с.
10. *Лугінін О.Є.* Статистика : підручник / Є.О. Лугінін. — 2-ге вид., переробл. і доповн. — К. : Центр навч. л-ри, 2007. — 606 с.
11. *Маржоза А. Г.* Теорія статистики: навч. посіб./А.Т. Мармоза. — К. : Ельга : Ніка-Центр, 2003. — 392 с.
12. *Моторин Р.М.* Міжнародна економічна статистика : підручник / Р.М. Моторин. — К. : КНЕУ, 2005.
13. *Моторин Р.М., Чекотовський Е.В.* Статистика для економістів: Навч. посіб./Р.М. Моторин, Е.В.Чекотовський. — К.: Знання, 2009. — 430 с.
14. *Сборник задач по общей теории статистики (для программированного обучения) : учеб. пособие / И.С. Пасхавер, А.Л. Яблочник, Н.Т. Иващенко и др.* — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Финансы и статистика, 1983. — 280 с.

Додаткова література

1. *Занимательная статистика / под ред. Г.И. Бакланова, Г.С. Кильдышева.* — М. : Статистика, 1980. — 119 с.
2. *Казинец Л.С.* Темпы роста и структурные сдвиги в экономике // Показатели планирования и статистики. — М. : Экономика, 1981. — 185 с.
3. *Кильдышев Г.С.* Анализ временных рядов и прогнозирование / Г.С. Кильдышев, А.А. Френкель. — М. : Статистика, 1983.— 103 с.
4. *Ковалевский Г.В.* Индексный метод в экономике/Г.В. Ковалевский. — М. : Финансы и статистика, 1989. — 239 с.
5. *Монгерштейн О.* О точности экономико-статистических наблюдений / О. Монгерштейн ; пер. с англ. — М. : Статистика, 1968. — 293 с.

6. *Моторин Р.М.* Міжнародна економічна статистика : підручник / Р.М. Моторин. — К. : КНЕУ, 2005.
7. *Пасхавер И.С.* Средние величины в статистике / И.С. Пасхавер. — М. : Статистика, 1979. — 279 с.
8. *Сиповская И.В.* Сбор массового материала, его группировка и составление статистических таблиц / И.В. Сиповская. — Л. : Изд-во Ленингр. ун-та, 1967. — 64 с.
9. Статистика : підручник / С.С. Герасименко та ін. — К. : КНЕУ, 1998 ; 2000. — 467 с.
10. Теория статистики : учебник / под ред. проф. Р.А. Шмойловой. — 3-е изд., перераб. — М. : Финансы и статистика, 2000.
11. *Чекотовський Е.В.* Графічний метод у статистиці (на основі програми EXCEL) : навч. посіб. / Е.В. Чекотовський. — К. : Т-во "Знання", КОО, 2000. — 518 с.
12. *Черняк О.І* Техніка вибірових досліджень / О.І. Чер-няк. — К. : МІВВЦ, 2001. — 248 с.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Організація статистики в Україні.
2. Статистичні класифікації та їх значення.
3. Переписи населення як форма статистичного спостереження.
4. Звітність як форма статистичного спостереження.
5. Системний статистичний аналіз показників розвитку _____

(приводиться певна галузь народного господарства, соціального життя, регіон або територія.).

6. Система національних рахунків.
7. Статистика основного капіталу.
8. Статистика оборотних засобів.
9. Статистика продукції.
10. Статистика ринку та цін.
11. Статистика праці.
12. Статистика витрат виробництва та фінансових результатів господарської діяльності.
13. Статистика ефективності економічної діяльності.
14. Статистика населення.
15. Статистика рівня життя населення.
16. Статистика навколишнього середовища.
17. Статистика зайнятості населення.
18. Статистика умов праці і трудових конфліктів.
19. Статистика суспільно-політичного життя.
20. Правова статистика.

Зразок титульного листа курсової роботи

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ
Кафедра управління персоналом та економіки праці**

Прізвище, ім'я та по-батькові студента

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни: “Статистика”

на тему : “ _____ ”

Курс ____ Група _____

Науковий керівник:

Робота подана на кафедру

Робота допущена до захисту
_____ Науковий керівник

Робота захищена з
оцінкою _____

“ ____ ” _____ 20 __ р.

“ ____ ” _____ 20 __ р.

“ ____ ” _____ 20 __ р.

_____ Голова комісії
_____ Член комісії

Чернігів 20__ р.

Зразок плану курсової роботи

Зміст.

Орієнтовний план

Вступ

Розділ 1. Показники та методи вимірювання показників статистики праці.

1.1.Значення показників праці в управлінні народним господарством.

1.2.Система та класифікація показників праці.

1.3.Методологія статистичного аналізу показників праці

Розділ 2. Аналіз статистичних показників праці.

2.1.Характеристика показників праці Чернігівського регіону.

2.2.Статистичний аналіз показників праці Чернігівського регіону

Розділ 3. Напрями покращення показників праці Чернігівського регіону.

Висновки

Список використаних джерел

Таблиця Г.1 - ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО
ОПISУ У СПISКУ ДЖЕРЕЛ

Характери стика джерела	Приклад оформлення
1	2
Книги: Один автор	<p>1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. — Львів : Свічадо, 2006. — 307 с. — (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV—V ст. ; № 14).</p> <p>2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. — К. : Ін-т математики, 2006. — 111 с. — (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59).</p>
Два автори	<p>1. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. — К. : Прецедент, 2006. — 93 с. — (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11).</p>
Три автори	<p>1. Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. — Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. — XLIII, 265 с.</p>
Чотири автори	<p>1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. — К. : НДІ "Укragропромпродуктивність", 2006. — 106 с. — (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи)..</p>
П'ять і більше авторів	<p>1. Психология менеджмента / [Власов П. К., Липницкий А. В., Луцихина И. М. и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. — [3-е изд.]. —Х. : Гуманитар. центр, 2007. — 510 с.</p>
Без автора	<p>1. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. — К. : Грані-Т, 2007. — 119 с. — (Грані світу).</p>

1	2
Багатомний документ	<p>1. Межгосударственные стандарты : каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л]. — Львов : НТЦ "Леонорм-Стандарт", 2005 — .— (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 1.—2005. —277 с.</p> <p>2. Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч.1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова. — К. : НТУУ "КПІ", 2006. — 125 с.</p>
Матеріали конференцій, з'їздів	<p>1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11—13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. — Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. — 167 с.</p>
Препринти	<p>1. Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической, сборкой, управляемой скорителем электронов / Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. — Х. : ННЦ ХФТИ, 2006. — 19 с. — (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр "Харьк. физ.-техн. ин-т"; ХФТИ 2006-4).</p>
Депоновані наукові праці	<p>1. Социологическое исследование малых групп населения / В. И. Иванов [и др.] ; М-во образования Рос. Федерации, Финансовая академия. - М., 2002. - 110 с. - Деп. в ВИНТИ 13.06.02, № 145432.</p> <p>2. Разумовский В. А. Управление маркетинговыми исследованиями в регионе / В. А. Разумовский, Д. А. Андреев. - М., 2002. - 210 с. - Деп. в ИНИОН Рос. акад. наук 1 5.02.02, № 139876.</p>
Словники	<p>1. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ, термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. — К. : Європ. ун-т, 2007. — 57 с.</p>
Атласи	<p>1. Україна : екол.-геогр. атлас : присвяч. всесвіт, дню,науки в ім'я миру та розвитку згідно з рішенням 31 сесії ген. конф. ЮНЕСКО / [наук, редкол.: С. С. Куруленко та ін.] ; Рада по вивч. продукт, сил України НАН України [та ін.]. — 7 [наук, редкол.: С. С. Куруленко та ін.]. — К. : Варта, 2006. — 217, [1] с.</p>

Продовження додатку Г

1	2
Законодавчі та нормативні документи	1. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Бібліотека офіційних видань).
Стандарти	1. Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT) : ДСТУ EN 61010-2-020:2005. — [Чинний від 2007-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — IV, 18 с. — (Національний стандарт України).
Каталоги	1. Межгосударственные стандарты : каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ "Леонорм-стандарт", 2006 — . — (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 5.— 2007.— 264 с. Т. 6. — 2007. — 277 с.
Бібліографічні показники	1. Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997—2005 роки / [уклад. Кириць Б. О., Потлань О. С]. — Львів : Львів, держ. ун-т внутр. справ, 2006. — 11 с. — (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).
Дисертації	1. Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. - К., 2005. - 276 с
Автореферати дисертацій	1. Новосад І. Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвесрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 „Технологія машинобудування” / І. Я. Новосад. — Тернопіль, 2007.—20, [1] с.
Авторські свідоцтва	1. А. с. 1007970 СССР, МКИ ³ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). - №3360585/25-08; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. №12.
Патенти	1. Пат. 2187888 Российская Федерация, МПК ⁷ Н 04 В 1/38, Н 04 J 13/00. Приемопередающее устройство / Чугаева В. И.; заявитель и патентообладатель Воронеж, науч.-исслед. ин-т связи. - № 2000131736/09 ; заявл. 18.12.00; опубл. 20.08.02, Бюл. №23 (II ч.).

1	2
Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моїсеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2007. — № 1. — С 25—29. 2. Чорний Д. М. Міське самоврядування: тягарі проблем, принади цивілізації / Д. М. Чорний // По лівий бік Дніпра: проблеми модернізації міст України : (кінець ХІХ—початок ХХ ст. / Д. М. Чорний. — Х., 2007. — Розд. 3. — С 137—202.
Електронні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. мед. вузів ІІІ—ІV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. — 80 Min / 700 MB. — Одеса : Одес. мед. ун-т, 2003. — (Бібліотека студента-медика) — 1 електрон, опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. — Систем, вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000.— Назва з контейнера. 2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. — К. : CD-вид-во "Інфодиск", 2004. — 1 електрон, опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. — (Всеукр. перепис населення, 2001). — Систем, вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. — Назва з титул, екрану. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. „Крим-2003”) [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник — 2003. — № 4. — С 43. — Режим доступу до журн. : http://www.nbuvciov.ua/articles/2003/03klinko.htm.

Зразок оформлення таблиці

Таблиця Д.1 - Динаміка розмірів прожиткового мінімуму та заробітної плати в Україні

Показники	2005	2006	2007	2008	2009
Прожитковий мінімум для працездатної особи, грн.	453	495	532	649	744
У % до попереднього року	117,3	109,3	107,5	122	114,6
Номінальна середньомісячна заробітна плата, грн.	806,19	1041,47	1351,00	1806	1906
У % до попереднього року	136,7	129,2	129,7	133,7	105,5
Реальна заробітна плата, у % до попереднього року	120,3	118,3	112,5	106,3	90,8
Мінімальна заробітна плата, грн.	332	400	460	605	744
Населення (%) за рівнем середньодушових загальних доходів у місяць, грн.					
в тому числі					
до 300,0	29,2	19,7	3,7	0,9	0,5
300,1- 480,0	34,9	32,2	17,9	6,1	4,3
480,1-840,0	35,9	48,1	50,1	34,5	31,5
840,1-1200,0	-	-	28,3	18,2	18,3
1200,1 –1560,0	-	-	-	15,2	16,4
1560,1 – 1920,0	-	-	-	6,3	8
понад 1920,0	-	-	-	6,1	7,1

Джерело: складено автором за даними Держкомстату України [4]

Зразок оформлення рисунку

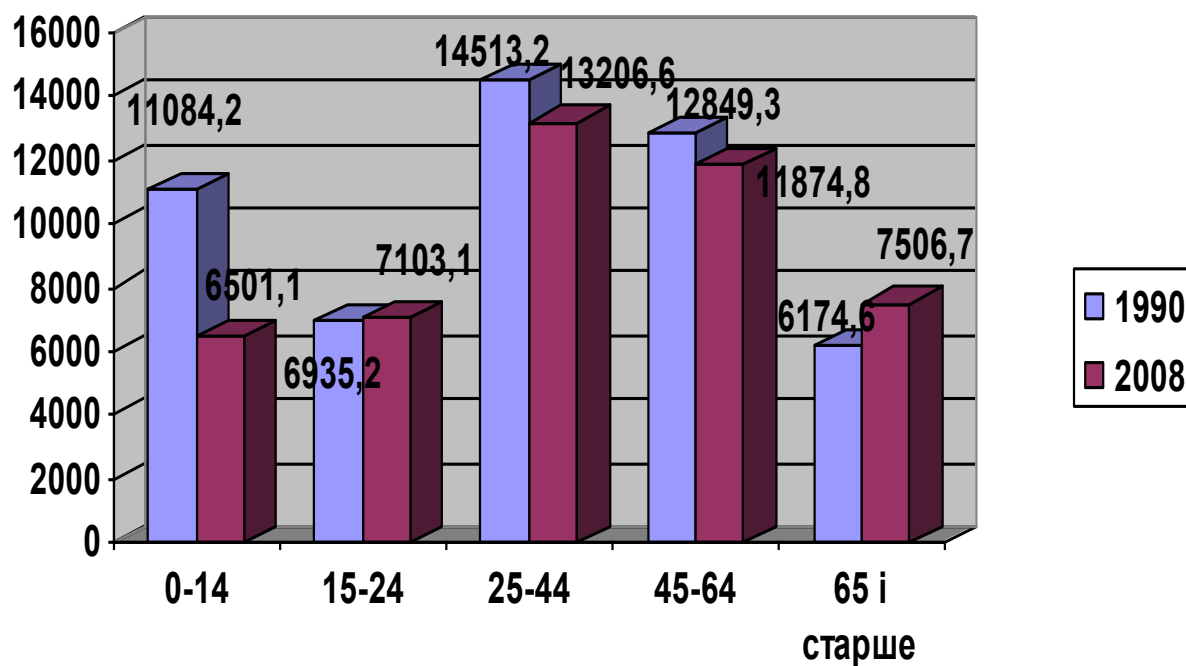

Рисунок. Е.1 - Вікова структура населення України на початок 1990 р. та 2008 р.

Джерело: складено автором за даними Держкомстату України [5].

Зразок відгуку на курсову роботу

**ВІДГУК
НА КУРСОВУ РОБОТУ**

з теми „ _____ ”

студента.....

_____ курсу, групи _____, спеціальності _____

Курсова робота з дисципліни „Статистика”

Реєстраційний № _____ дата отримання „__” ____ 20 р.

Науковий керівник _____

Актуальність обраної теми:

Об’єкт і предмет дослідження:

Структура роботи:

Основна характеристика першого розділу курсової роботи:

Основна характеристика другого розділу курсової роботи:

Основна характеристика третього розділу курсової роботи:

Основна характеристика четвертого розділу курсової роботи:

Характеристика висновків проведеного дослідження:

Мета дослідження: досягнута повністю (частково, не досягнута)

Завдання дослідження: виконані повністю (частково, не виконані)

Структура роботи: витримується згідно вимогам (частково відповідає вимогам, не відповідає вимогам)

Науково-теоретичний рівень роботи: високий (середній, низький)

Методичний рівень роботи: високий (середній, низький)

Характер новизни дослідження: високий (середній, низький)

Ступінь власного внеску у розробку проблеми: високий (середній, низький)

Характер зовнішнього оформлення роботи: охайний (задовільний, неохайний)

Зауваження:

Недоліки роботи:

Загалом робота заслуговує позитивної оцінки та може бути допущена до захисту

Науковий керівник _____ (підпис)

За результатами захисту робота оцінена _____

Члени комісії _____
